

Els cursos de reciclatge i perfeccionament en llengua catalana per als professors de les Illes Balears

Una breu aproximació

Els cursos de Reciclatge i Perfeccionament de Català per al professorat de les Illes Balears són els cursos oficials que, aprovats per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, organitza en la seva part acadèmica l'ICE de la Universitat de les Illes Balears per setè any consecutiu, des de l'octubre de 1985.

A continuació presentam algunes dades generals sobre els Cursos de Reciclatge i Perfeccionament en Llengua Catalana que fan referència a la situació global dels Cursos, i la realitza el Coordinador General, per aportar un breu visió de conjunt, en el curt espai de que disposam.

Les dades que presentam són la mostra de l'oferta que tenim per a més de mil cinc-cents professors d'onze Zones de les nostre illes. Aquesta oferta vol apropar-se cada vegada més als nuclis de població docent i a una formació pròxima als centres, per tal de proporcionar als professors interessats una preparació lingüística i didàctica en llengua catalana que els permeti el seu treball dins el sistema educatiu de les Illes Balears.

1.- On es fan els cursos?. Llocs d'impartició.

Els cursos de Reciclatge i Perfeccionament en Llengua Catalana durant el curs 1991/92 s'han trobat agrupats en onze Zones d'impartició, dues més que el curs passat, per la incorporació de les zones de Felanitx i Alcúdia.

Les Zones i centres han estat els següents:

Palma: IB. «Camp Rodó».

Inca: IB. Berenguer d'Anoia.

Manacor: Escola Municipal de Mallorca.

Artà: IB. Llonrenç Garcies i Font.

LLucmajor: CP Jaume III.

Alcúdia:

Felanitx:

Ciutadella de Menorca: IB Josep Mª Quadrado

Maó: IB Joan Ramis.

Eivissa: CP Sa Graduada.

Formentera: CP de Sant Francesc Xavier.

Aquest any, també, els tres cursos de les assignatures de Reciclatge s'han pogut impartir en la seva totalitat a Menorca i Formentera. Sóller va acabar el segon nivell dels cursos i s'ha iniciat el primer nivell a Felanitx i Alcúdia.

2.- Quins estudis es poden cursar?.

Els cursos de Reciclatge i Perfeccionament de Català consten de quatre nivells:

a) **El Nivell Llar, amb dos cursos**, destinat a no-catalanoparlants. Introduït per primera vegada el curs 1985/86 de forma experimental a la Zona de Palma, s'imparteix en l'actualitat a Palma, Maó i Eivissa.

b) **El Nivell Elemental** que es divideix en:

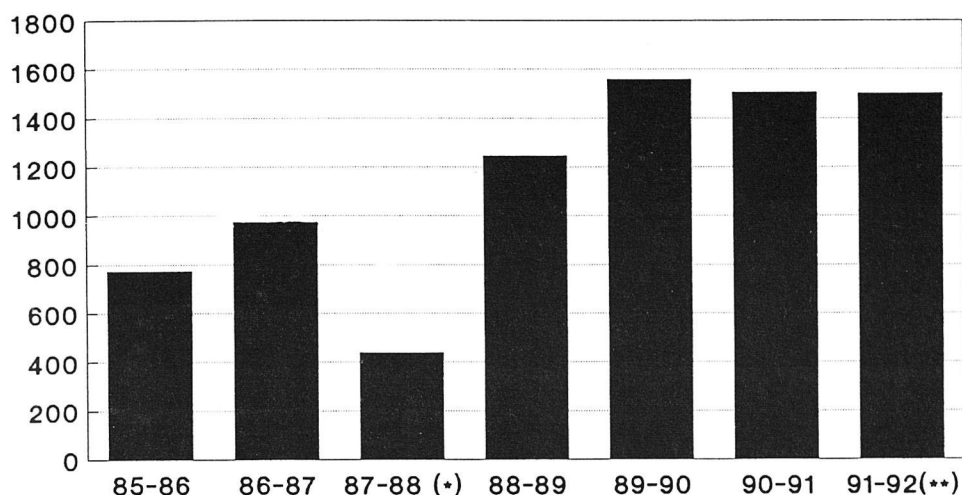
* El Nivell I, consta de dues assignatures: Llengua I i Cultura I (Geografia). S'imparteix enguany a totes les Zones.

* El Nivell II, consta de tres assignatures: Llengua II, Cultura II (Historia) i Didàctica I. S'ha impartit a totes les Zones, excepte a Felanitx i Alcúdia, on es farà l'any vinent a l'ascendir l'actual promoció que ha començat enguany.

La superació del Nivell Elemental dóna dret a obtenir el Certificat d'Aptitud Docent (CAD) en Llengua Catalana.

c) **El Nivell Superior**, que consta d'un Curs III, amb tres matèries: Llengua III, Cultura III (Literatura Catalana) i Didàctica II. La superació del qual donarà opció al Títol de Professor de Llengua Catalana.

Des del curs 1990/91 hem reelaborat i adaptat els programes de les Didàctiques I i II, per tal d'adequar el Pla d'Estudis dels Cursos de Reciclatge a la normativa sobre titulacions redactada per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports publicada al

Evolució Matrícula Reciclatge (Cursos 1985-1992)

(*) Aplicació del sistema de tutories.

(**) Estimació aproximativa

BOCAIB de 28 de desembre de 1989. Així, la Didàctica I passa a ser per al Pre-escolar i Cicle Inicial amb una durada de 30 hores i la Didàctica II passa a ser de Cicle Mitjà i Superior, per als professors dels cursos superiors (Nivell III del Reciclatge), amb una duració de 60 hores.

3.- Qui els cursa?. Nombre de matriculats.

3.1. Dades Generals de matriculació durant els cursos 1985/1992. Evolució. (veure gràfics 1 i 2)

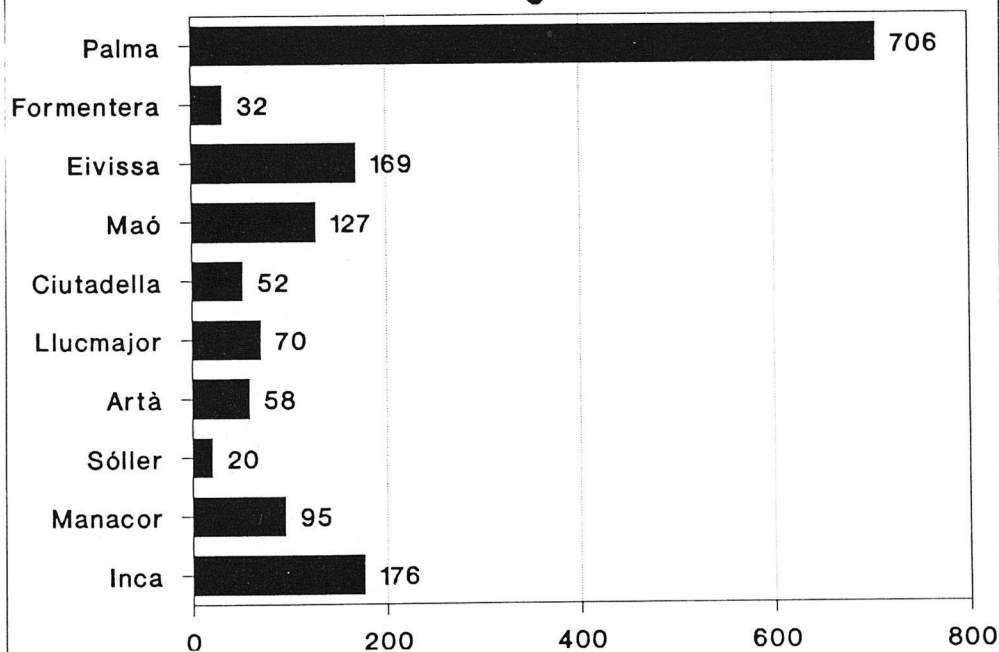
efectes de la incorporació de matèries de Reciclatge al Pla d'Estudis de Magisteri.

4.- Qualificacions obtingudes pels alumnes dels Cursos de Reciclatge i Perfeccionament per Zones, durant el curs passat 1990/91.

Per tal, de tenir una visió de la realitat acadèmica, present un breu resum de les qualificacions de juny desglosades per assignatures i Zones.

4.1.1. Percentatge d'aprovat per Zones. (veure gràfic 3).

Gràfic 2

Matriculats al reciclatge de català (curs 90-91)

En el gràfic 3 trobam els percentatges globals d'aprovat entre els alumnes per les deu Zones d'impartició. Els percentatge d'aprovat i suspesos estan trets sobre la xifra de presentats i no sobre la dels matriculats, ja que els que renuncien a les proves o obtenen la corresponent convalidació després de la matriculació, es troben compatibilitzats dins els matriculats.

El promig global de qualificacions aprovades entre els alumnes presents ens dona un 87.3 %, xifra significativament

positiva.

4.1.2. Percentatge de no-presentats per Zones. (veure gràfic 4).

El percentatge global de no presentats, bé per convalidacions concedides o per no assistència a les proves finals, és de l'ordre d'un 29.4 %.

El percentatge de no presentats va des del 11.8 % de Formentera, com a zona amb més aflluència, seguida d'Inca, Artà, Lluçmajor i Eivissa. Ja dins l'escla superior es situen Maó, amb un (31.2 %), Manacor (34.6 %), Ciutadella (35.7 %), Sóller (40.5 %) i Palma, amb un 44.7 %

4.2 Anàlisi de les qualificacions. (veure quadre 1)

De l'anàlisi de les qualificacions dedumim que, un any més, la matèria amb un percentatge més alt d'aprovat són les de Didàctica, que tenen el 100 % d'aprovat. No hi ha ni una sola persona suspesa en tot el Reciclatge.

El percentatge d'aprovat de les matèries de Cultura és també alt, en general. Surt un promig global d'un 94.7 % per a la Cultura I (geografia), d'un 94.5 % per a la Cultura II (història) i d'un 71.5 %, per a la Cultura III (literatura catalana). Un promig global de les Cultures dona un percentatge d'aprovat d'un 86.9 %.

El percentatge d'aprovat de les matèries de Llengua, tot i el tòpic d'assignatures fortes, no és baix: un promig global d'un 73.1 % per a la Llengua I, d'un 70 % per a Llengua II i d'un 78.7 %, per a la Llengua III. El promig general de les Llengües dona un percentatge d'aprovat d'un 73.9 %, és a dir, quasi les tres quartes parts de l'alumnat presentat.

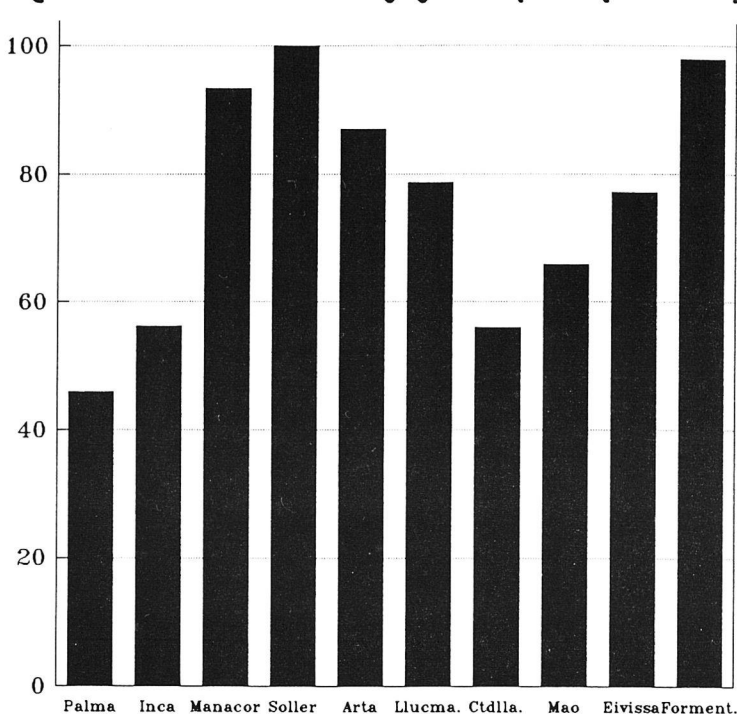
4.3 Nombre de matriculats per sexes. (veure gràfic 5).

El nombre de matriculats per sexes, es distribueix en 1189 dones i 316 homes. Hi ha un 79 % de dones, per un 21 % d'homes. Percentatge quasi semblant al del curs passat, d'un 79,8 %, a favor de les dones.

La qual cosa, segueix coincidint sociològicament amb la feminització de la professió de docent que també es reflecteix a l'alumnat del nostre Reciclatge.

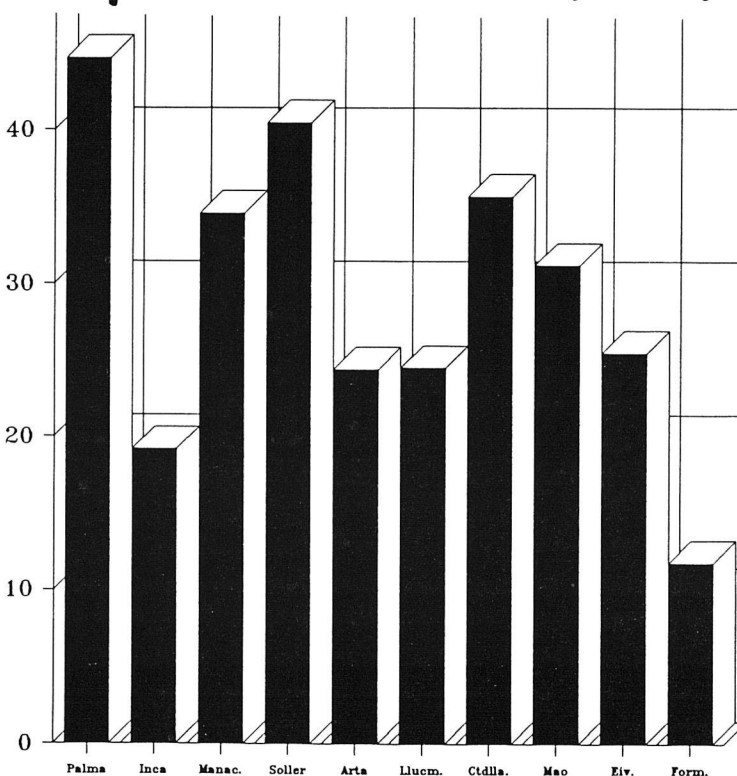
Gràfic 3

Qualificacions Percentatge global d'aprovat (curs 90-91)

Gràfic 4

No presentats/convalidats % (curs 90-91)

Quadre 1: % APROVATS LLENGÜES.

Zona	Llen. I	Llen. II	Llen. III	Promig Zona
Palma	40.3	42.5	54.8	45.9
Inca	72.7	45.2	50.6	56.2
Manacor	100	85.7	94.4	93.4
Sóller	---	100	---	100
Artà	77.8	100	83.3	87
Llucmajor	78.8	---	---	78.8
Ciutadella	25	42.9	100	56
Maó	87.5	50	60	65
Eivissa	75	64	92.7	77.2
Formentera	100	100	93.7	97.9
Promig gral.	73.1	70	78.7	73.9

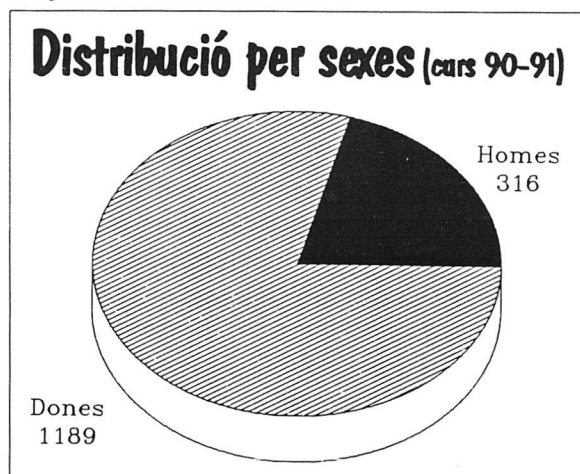
Esperam que aquestes dades permetin tenir una visió més detallada de com es mouen els Cursos de Reciclatge, sabem que queden questions pendents, però la premura de temps i l'espai ens impedeixen entrar-hi de ple: la continuïtat dels Cursos; formes d'impartició per ensenyament a distància; els problemes que presenta l'aparició d'un nou alumnat molt interessat en la puntuació dels cursos per a la seva carrera docent; l'adopció de noves tècniques didàctiques per part del professorat dels cursos per tal d'interessar aquest nou alumnat; alguns problemes organitzatius de massificació a Palma, etc. Pensam poden ser motiu d'un altre debat.

Ramon Bassa

Coordinador dels Cursos de Reciclatge de l'ICE

* * *

Gràfic 5

Butlleta de subscripció a PISSARRA¹

Nom: ..... Adreça: .....
 núm.: ..... pis: ..... C.P.: ..... Població: ..... Tel.: .....

Se subscriu a **PISSARRA** al preu anual de 1 200 PTA que abona mitjançant:
 taló bancari o gir postal a nom de l' STEI ☐
 càrrec al compte bancari o d'estalvi? ☐

(¹) Els afiliats a l' STEI reben **PISSARRA** de franc.
 (²) En aquest cas heu d'emplenar l'ordre bancària.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Caixa/Banc: ..... Nom del titular: .....
 Agència/Oficina: ..... Adreça: .....
 Població: ..... Població: .....
 Núm de compte o llibreta: ..... Codi postal: ..... Tel.: .....

Sr. director:

Sou pregat d'atendre a partir d'aquesta data i fins a nou avís els rebuts que us presentarà el **Sindicat de Treballadors de l'Ensenyança de les Illes (STEI)** amb càrrec al meu compte corrent o llibreta indicada.

, de ..... de 199
 (signatura)